

Forslag til Special Session på Trafikdage

Titel: Når aldring møder trafikken – adfærd, sikkerhed og hverdagsmobilitet hos ældre

Initiativtager(e), mailadresse

Camilla Sloth Andersen, csa2@vd.dk, Vejdirektoratet

Forslag til emneplacering: Trafiksikkerhed (alternativt: Mobilitet og adfærd)

1. Formål

Formålet med sessionen er at give deltagerne et indblik i, hvordan ældre trafikanter oplever, forstår og navigerer i trafikken og hvordan disse oplevelser hænger sammen med de risici og mønstre, der identificeres i ulykkesdata. Sessionen tager udgangspunkt i Vejdirektoratets undersøgelse af ældres adfærd i trafikken samt Sikker Trafiks og brancheorganisationen Forsikring & Pensions (F&P) undersøgelser af hhv. +75-årige bilister og voksne "børn" af +75-årige bilister.

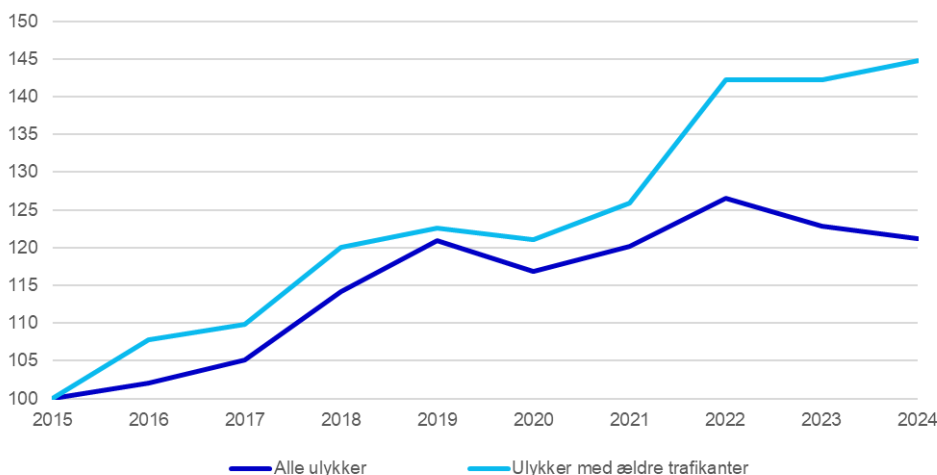
Sessionen giver et samlet billede af, hvordan aldring påvirker trafikale adfærd på tværs af fysiske, mentale, sociale og infrastrukturelle faktorer.

2. Baggrund og relevans

Danmark står over for en markant demografisk udvikling, hvor antallet af personer over 70 år stiger kraftigt i de kommende år. Mange ældre bevarer deres mobilitet langt op i alderen, men det sker med ændrede fysiske forudsætninger, ændrede adfærdsstrategier og ofte med større sårbarhed i komplekse trafikale situationer.

Samtidig ses, at antal ulykker med ældre involveret er steget mere end ulykker generelt, se *Figur 1*. Der er derfor et behov for øget viden om disse ulykker for at kunne forebygge.

Indekseret udvikling for antal ulykker de seneste 10 år

Figur 1. Indekseret udvikling i antal trafikulykker (alle ulykker og specifikt for ulykker med ældre trafikanter på 65 år eller derover, som har været fører eller fodgænger) i perioden 2015-2024. (Fra undersøgelsen "Ulykker med ældre trafikanter" udarbejdet af RAW i 2025)

Med Infrastrukturplan 2035 er der afsat 700 mio. kr. til en pulje til bedre trafiksikkerhed i perioden 2022-2035, herunder en pulje til adfærdsregulerende tiltag. I 2025 blev en del af puljen til adfærdsregulerende tiltag udmøntet til at undersøge ældre trafikanters adfærd i trafikken. Vejdirektoratet har stået for undersøgelsen og har hentet hjælp ved en række rådgivende konsulentfirmaer.

Sideløbende har Rådet for Sikker Trafik med støtte fra F&P foretaget to kvantitative og en mindre kvalitativ undersøgelse blandt dels +75-årige bilister og dels voksne "børn" af +75-årige bilister.

Vejdirektoratets samlede projekt om ældre omfatter ti undersøgelser, der tilsammen afdækker trafikadfærd, oplevet tryghed, rejsemønstre, risikofaktorer, ulykker og hverdagspraksisser. I denne special sessionen vil der blive præsenteret resultater fra et udsnit af disse undersøgelser.

Sessionen er relevant for kommuner, rådgivere, interesseorganisationer og forskere, der arbejder med trafiksikkerhed, tilgængelighed, adfærdsindsatser og planlægning i et aldrende samfund.

I sessionen kommer vi omkring centrale spørgsmål som:

- Hvilke konkrete trafikale situationer oplever ældre som mest udfordrende og hvorfor?
- Risikokompenserer ældre altid?
- Hvilke dele af infrastrukturen er særligt vanskelig for ældre at bruge?
- Hvordan oplever ældre teknologi som fx førestøttesystemer i trafikken?
- Hvordan oplever voksne "børn" af +75-årige bilister, at deres mor/far kører, og hvordan forholder de sig til deres forældres kørselsevner?

4. Sessionens indhold (90 minutter)

1. Præsentation af emnet v. Vejdirektoratet

Rejsemønstre for ældre trafikanter, ældre trafikanters oplevelse af egen mobilitet og tilpasning af mobilitet med tiden samt input fra interviews med ældre trafikanter samt interesseorganisationer. Baseret på flere af de undersøgelser, der er udarbejdet i Vejdirektoratets projekt om ældre trafikanter.

2. Ulykkesanalyse af trafikulykker med ældre trafikanter (65+) – RAW Mobility

Bred viden om ældre trafikanters involvering i trafikulykker baseret både med udgangspunkt i den officielle ulykkesstatistik samt ulykkesdata fra landspatientregistret.

3. Dybdeanalyse af dødsulykker med ældre (75+) førere af personbil - LINQ

Få viden om dødsulykker med ældre førere af personbiler. Hvilke faktorer har betydning for at ulykken sker og skaderne bliver så fatale? Hvilke ulykker er typiske for denne trafikantgruppe? Undersøgelsen er udarbejdet af LINQ på baggrund af Vejdirektoratets udvidede dødsulykkesstatistik samt rapporter fra de enkelte ulykker.

4. Ældre bilister (+75) og deres voksne børn – Rådet for Sikker Trafik

Indblik i +75-årige bilisters kørselsadfærd og selvregulering samt de voksnes børns oplevelse af forældrenes køreevne og de ofte svære samtaler om fortsat bilkørsel. Baseret på to kvantitative spørgeskemaundersøgelser og kvalitative dybdeinterviews foretaget af Rådet for Sikker Trafik med støtte fra F&P.

5. afrunding - Vejdirektoratet

Hvad sker der nu med den nye viden?
Input/ideer fra salen.